

farnosť Vysoké Tatry

Ratolesť

ročník V.

číslo 4.

december 2013

Skutočné celebrity

Birmovka

Svätá zem

Sv. omša vo výškach

Miesto, kde sa zrodila Spása

Editoriál

• Zima a Vianoce

Páči sa mi, keď sú v zime Tatry pokryté bielou perinou jemného snehu a keď sa slnko dotýka ich pocukrovaných končiarov.

Mám rada, keď mi pod nohami vírza mrznúci sneh. Milujem vôňu zimného vzduchu. Zima vo mne vyvoláva spomienky na malý domček učupený v strede dediny. V kachľovej peci praskal oheň a dedko, potahujúci si z fajčky voňavý tabak, nakladal do neho polienko po polienku, aby mohla babka napiecť naše obľúbené vanilkové rožteky.

V izbe bola pripravená jedlička a my deti sme vedeli, že sa blíži čas najkrajších sviatkov v roku. Čas vianočný a radostný. Sme na seba milí a usmiati. Máme vtedy k sebe akosi bližšie. Máme čas na vyznanie, na úsmev, na nehu. Počiatkový predvianočný zhon vystrieda vzácny pokoj. Sme plní očakávania. Ľudského srdca sa dotýka vanutie vianočnej radosti. Vôňa čerstvého ihličia, príprava štedrovečerného stola, zdobenie stromčeka a nežné objatia blízkych ľudí, to všetko patrí k slávnostnej atmosfére Vianoc. Pohľad na malé dieťaťko v jasličkách nás naplňa láskou - materinskou, nežnou, milujúcou. To malé dieťa v Betleheme sa stalo darom pokoja pre ľudstvo. Boží syn priniesol na svet posolstvo zmierenia a pokoja. Aj vy sa staňte darom pre iných ľudí. Nech vás každé stisnutie ruky naplňa tým čarovným dychom Vianoc. Nech sa vám pod vianočným stromčekom splnia všetky želania, túžby a sny. Nech to sviatočné cítenie ostáva vo vás a urobí vás šťastnými. Prežité Vianočné sviatky v pokoji a radosti. Buďte k sebe milí a láskaví, veď vianočný čas je plný milosti a požehnaní. Vianoce sú sviatkom lásky.

Viera Novobilská

Na zamyslenie...

Bratia a sestry, milí priaznivci našej farnosti!

V narodení Ježiša Krista máme možnosť rok čo rok objaviť tajomstvo vlastnej existencie. Na tento svet, do tejto doby a do tejto rodiny sme neprišli náhodne. Sme súčasťou úžasného Božieho plánu. A práve na Vianoce môžeme objaviť, že nielen tento svet je Božím dielom, ale my sami sme Boží. Patríme Pánu Bohu a On sa priznáva k nám.

Dokonca nielen priznáva, ale nás prijíma za svojich. Špekulatívna teológia riešila otázku, či Boh mohol spasit' tento svet aj ináč, ako takým drastickým spôsobom križa, že dal svojho Syna za nás.

Odpoveď znie áno, je všemohúci, mohol. Ale už by to nebol dôkaz Jeho lásky. Vianoce sú dôkazom Božej lásky. A jedine v prijatí Jeho dôkazu, Jeho samého, nachádzame vlastnú identitu. To, čo vyjadril sv. Augustín: „nespokojné je naše srdce, kým nespočinie v Tebe, ó Bože“. Rok čo rok prežívame tajomstvo tohto Božieho sklonenia sa k nám. Pripomínajú nám to deti, ktoré sa tešia z darčiekov pod vianočným stromčekom, pripomínajú nám to koledy i piesne, pripomína nám to zvláštny pokoj štedrovečerného stola. Prekrásna a intímna chvíľa, v ktorej si nejako mimovoľne uvedomujeme, že nežijeme sami pre seba, ale z lásky iných a pre lásku iných. V hlbokkej meditácii vianočného transcendentna: z Lásky Božej a pre Lásku Božiu. To Vám všetkým ľuďom dobrej vôle chcem zo srdca popriať. Pri pohľade na jasličky pochopenie Božieho plánu a pri vložení sa do Jeho rúk - objavenie vlastnej identity.

Róbert Tokár, farár
Ilustrácia: Dagmar Vaščúrová

Pod nebeskou oblohou

Múdry Čas nám stále otázky kladie
tak tíško, že ich nečujeme,
roky sú v ňom jak večné stromoradie
s búrkami aj so šťastím Zeme.

Ježiško náš, Ty Múdrost' večnej Lásky,
na svet hľadiš z oltára Času
a dávaš odpovede na otázky
s božskou svätosťou svojho hlasu.

Hľadáme na jasličky s prosbou v chráme,
v utrpení sa k tebe utiekame,
zošli nám Múdrost' z nebies nadol,
k tebe sa vznáša z veží hlahol,
na tvoju slávu znie najkrajšia z piesní,
Tichá noc, svätá noc, je Lásky pre sny...

Gustáv Hupka

Sumár diania

• Živý Ježiš na Zbojníckej chate

Dňa 21. septembra 2013 mali možnosť návštevníci Veľkej studenej doliny byť účastní na sv. omši, ktorú celebroidal náš pán farár Róbert Tokár pri Zbojníckej chate. Bola to možnosť poďakovať Bohu za nádheru, ktorú nám dáva v Tatrách.

• Pochod za život

Spolu s desiatkami tisíckami ľudí sa vybrali viacerí veriaci z našej farnosti podporiť Národný pochod za život, ktorý sa konal 22. septembra 2013 v Košiciach. Spoločným motívom pochodu bolo ukázať, že je množstvo tých, ktorí sú proti kultúre smrti, vkrádajúcej sa do našej spoločnosti. Viac na str. 5.

• Misijná nedeľa

Celá Cirkev 20. novembra 2013 slávila misijnú nedeľu, pri ktorej sme sa modlili zvlášť za misionárov, ktorí odchádzajú do cudzích krajín

ohlasovať Krista v súlade s jeho odkazom: „Chodte do celého sveta a hlásajte Evanjelium!“ (Mk 16,15) V tento deň sme mali možnosť nahliadnuť do života Cirkvi v Indii skrze našu rodáčku Slávkú Macurákovú, ktorá tam strávila tento rok pár mesiacov ako fyzioterapeutka.

• Pietna spomienka

Každoročne je pekným zvykom konať pietnu spomienku na obeť hôr na Symbolickom cintoríne pri Popradskom plese. Vďaka nádhernému jesennému počasiu sa tam v sobotu 26. októbra zišlo množstvo ľudí, aby spomínali a modlili sa za tých, ktorí hľadajú krásu v horách prišli o život. Celé podujatie vyvrcholilo sv. omšou za zosnulých, ktorú celebroidal p. kaplán Patrik Taraj.

• Sviatosť birmovania

Dlho očakávaná slávnosť v našej farnosti začala 27. októbra 2013 o 10:05 v Novom Smokovci.

Našich tridsaťpäť birmovancov po ročnej príprave prijalo plnosť darov Ducha Svätého. Viac o tomto krásnom duchovnom zážitku na str. 4.

• Púť do Svätej zeme

V závere Roku viery (9.-16. novembra 2013) mali možnosť viacerí veriaci z našej farnosti „prečítať si“ piate evanjelium. O púti do rodného kraja Ježiša Krista píše viac Monika Macuráková na str. 6.

• Krv na slávnosť Krista Kráľa

Každý, kto mohol a chcel darovať krv, mohol tak urobiť v našej farnosti v nedeľu 24. novembra 2013 na slávnosť Krista Kráľa. Dúfame, že sa stane dobrou tradíciou, že v pôste a pred adventom sa nájde niekoľko odvážlivcov, ktorí sa radi podelia s takou vzácnou tekutinou, ako je krv.

Patrik Taraj

Svätá omša vo výškach

V septembrových farských oznamoch zaznela pozvánka na svätú omšu na Zbojníckej chate. Znelo to zaujímavo, a tak sme sa v prvý jesenný deň s radosťou vybrali do hôr. Vo vysokohorskom prostredí sa nám otvoril akoby iný svet, keď dolu v podhorí doznievalo ešte leto, no hore už mrzlo a bolo asi 5 cm čerstvého snehu. Preto po našom príchode na chatu sme sa radi ohriali a posilnili. Jednotne sme potom odhlasovali, aby sa svätá omša slávila pod širím nebom. Nádhernú scenériu okolia Zbojníckej chaty dotvárala tiež nová „zvonica“, ktorú v lete doniesla a chate darovala skupina českých turistov so zámerom uctiť si pamiatku svojho kamaráta, ktorý zahynul v Himalájach.

Svätej omše sa zúčastnilo niekoľko „domorodcov“, členovia Tatranskej horskej služby - dobrovoľný zbor, ale i neznámi turisti, ktorí zámerne alebo

náhodou zavítali práve na Zbojnícku chatu. Ako v kázni spomenul pán farár Róbert Tokár, hory akoby nás robili lepšími, „nútili“ nás pokore a upokojovali nás. Ten pokoj by sme mali zniesť aj dolu, do nášho každodenného života, do našich vzťahov.

Naše poďakovanie patrí chatárovi Edovi Záhorovi a kolektívu Zbojníckej chaty, Štefanovi Gálikovi z THS-DZ, pánovi farárovi a v prvom rade Pánu Bohu za všetku nádheru, ktorú nám doprial. Prajem všetkým návštevníkom i domácim, aby v horách nachádzali pokoj a aby tento pokoj šíрили okolo seba.

Vedeli ste, že cestou na Zbojnícku chatu (v stúpaní od Veľkého Studeného potoka) sa jeden kameň na chodníku nápadne podobá na Madonu s dieťaťom?

Text a foto: Peter Dziak

Sviatosť birmovania

„Keď sa apoštolí, ktorí boli v Jeruzaleme, dopočuli, že Samária prijala Božie slovo, vyslali k nim Petra a Jána. Oni ta zašli a modlili sa za nich, aby dostali Ducha Svätého, lebo na nikoho z nich ešte nezostúpil, boli iba pokrstení v mene Pána Ježiša. Potom na nich vložili ruky a dostali Ducha Svätého“ (Sk 8,14-17).

Birmovanie z latinského slova ‚firmatio‘ znamená posilnenie a upevnenie. V katolíckej cirkvi patrí birmovanie spolu s krstom a Eucharistiou k trom sviatostiam, ktoré uvádzajú človeka do kresťanského života.

Udelenie tejto sviatosti sa uskutočnilo aj v našej farnosti, a to 27. 10. 2013 v Kostole sv. Petra a Pavla v Novom Smokovci. Slávnostnú svätú omšu celebrou

spišský diecézny biskup Mons. Štefan Sečka a sviatosť birmovania udelil 35 mladým ľuďom z farnosti Vysoké Tatry.

Birmovanie je sviatosť, ktorá dovršuje krst a v tejto sviatosti dostávame dary Ducha Svätého. Kto požiada o Ducha Svätého prostredníctvom vkladania rúk a pomazania krizmou, dostáva silu svedčiť o Božej láske slovom a skutkom.

Skôr ako tréner pošle hráča na futbalové ihrisko, položí mu ruku na rameno a udelí mu posledné pokyny. Podobne možno chápať aj birmovanie. Aj na našom pleci je položená ruka a skrze Ducha Svätého vstupujeme na ihrisko života.

Aj naši mladí birmovanci hrali pomyselný futbalový zápas. Príprava bola ťažká, spočiatku

hral každý sám za seba a hra bola chaotická. Ale našťastie aj oni mali svojho trénera. Dokonca až troch. Pán farár Róbert Tokár a kapláni Alexander Líška a Patrik Taraj „vyše roka venovali dôkladnej príprave svojich zverencov (hráčov). Ako dobrí tréneri birmovancov povzbudzovali a pomáhali im prehlbovať vieru. Počas spoločných stretnutí poukazovali na skutočné morálne a duchovné hodnoty. Ich pričinením birmovanci vytvorili jeden zohraný celok, v ktorom duchovne rástli a postupne sa z detí stali dospelí kresťania.

V mene rodičov všetkým birmovancom v modlitbách vyprosujem ochotu prijať Ducha Svätého. Prajeme im otvorené srdcia, veselý pohľad na svet a nech svoj duchovný futbalový zápas dotiahnu do víťazného konca.

*Prípravila Blanka Kocúnová
Foto: Andrea Michalková*

Aj my sme pochodovali alebo Národný pochod za život v Košiciach

V Košiciach sa 22. septembra uskutočnil prvý národný pochod za život, ktorého heslom bolo „Pod'me von a bojujme za život“. Hlavným iniciátorom podujatia bola Konferencia biskupov Slovenska spolu s početnými mimovládnyimi organizáciami a spoločenstvami. Aj naša farnosť rada prijala pozvanie zúčastniť sa, zorganizovali sme autobus a pod' ho do Košíc. A čo sme vlastne prišli spoločne všetci vyjadriť?

Prišli sme pokojne „demonštrovať“ a prejaviť naše jednoznačné ÁNO životu, že nie my sme páni nad životom a smrťou, nie my ľudia sme tu od toho, aby sme rozhodovali kto na

svet príde a kedy z neho odíde... Naším cieľom bolo tiež podporiť prirodzenú rodinu založenú na manželstve muža a ženy.

Bol som veľmi potešený, keď som v niekoľko desiat' tisícovom dave videl veľa mladých ľudí, množstvo mladých rodín s ratoľami v kočiach či na chrbtoch, mamičiek ešte v radostnom očakávaní, i starších ľudí. Bolo úžasné sledovať tú pestrosť davu a zároveň jednotnosť.

Pochod nebol iba jednorazová akcia, má vyvolať celospoločenskú diskusiu, rozvíriť chladné a stojaté vody nášho svedomia a vyslať jasný signál pre spoločnosť i zákonodarcov na rešpektovanie

prirodzeného poriadku. Na záver pochodu bol prijatý Manifest Národného pochodu za život 2013, v ktorom boli vyjadrené jasné požiadavky, aby zákon:

- chránil ľudský život od počatia po prirodzenú smrť,
- chránil a podporoval rodinu založenú manželstvom muža a ženy,
- chránil rodičovské práva na výchovu detí.

Veľká vďaka patrí všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom zapojili svojimi silami, srdcom a modlitbami. Nech dobrotivý Boh toto dielo požehná a nech sa napokon stane Jeho vôľa.

Peter Dziak

V tichu spomienok

V prvý novembrový deň na Sviatok všetkých svätých viedol na cintoríne v Novom Smokovci pobožnosť pán kaplán Alexander Líška. V nostalgii ticha a vo svetle blikajúcich sviečok sme sa modlili a spomínali na našich najmilších, z ktorých mnohí boli len nedávno medzi nami. Stáli

sme vedľa seba a naše myšlienky boli v minulosti. S pietou v srdci sme sa oddávali prítomnej chvíli. Pod štípmi Tatier, zaliatými slnkom, nám vietor strapatil vlasy a slnečné lúče tancujúce na našich tvárach akoby nám chceli povedať, že naši milovaní zosnuli sú už v jase ich svetla. Že už sú

tam, na druhej strane pomyselnéj večnosti, a je tam dobre. Cintorín, miesto ticha, olemovaný svetlami tisícov plameňov voňavého vosku, svetielkoval dlho až do tmavej noci.

Viera Novobilská

Čo sú roráty?

Tak ako má Veľká noc svoj čas prípravy v pôste, podobne je pred Vianocami doba Adventu (z lat. príchod), ako príprava na Narodenie Pána. Advent sa rodil postupne. Prvé zmienky o istej asketickej forme prípravy na Narodenie Pána máme zaznamenané v Gálii a Španielsku už koncom 4. storočia. Postupom času sa príprava rozšírila do celého kresťanského sveta a obohatila o mnohé prvky. Advent je dobou, keď veriaci, rozjímajúc o nevýslovnej láske, akou panenská Matka očakávala Syna, sú pobádaní vziať si ju za

vzor a pripravovať sa ísť v ústrety prichádzajúcemu Spasiteľovi „bedliac v modlitbách a jasajúc na jeho slávu“. Preto sa začali v stredoveku slúžiť ranné votívne omše pred svitaním ku cti Panny Márie. Naznačovalo sa nimi smutné položenie ľudstva, ktoré kráča vo tmách, kým mu narodenie Krista neprineslo svetlo, svetlo Božieho zjavenia, ako aj blaživú nádej na vykúpenie. Túto nádej veriaci ľud očakáva spoločne s Pannou Máriou - najobľúbenejším zrkadlom Božieho tajomstva. Úvodný spev pri týchto omšiach bol Rorate, coeli

desuper (slovenský voľný preklad: Roste, nebesia, z výsosti...). Z toho sa neskôr vyvinul názov „Roráty“. Touto svätou omšou sa u veriacich v Cirkvi obnovovala túžba, ktorou praotcovia očakávali príchod Vykupiteľa. Rorátne omše môžu byť v adventné dni do 16. decembra, okrem nedeľ, slávností a sviatkov na tých miestach, kde si ľud osobitne uctieva Pannu Máriu a vo väčšom počte sa zúčastňuje na sv. omši.

Pripravil Patrik Taraj

Farská púť do Svätej zeme

Začiatkom roka 2013 prišiel do našej farnosti milý hosť. Bol ním vdp. Michal Pitoniak, ktorý počas jednej nedele na sv. omšiach vo Vysokých Tatrách pozýval veriacich na púť do Svätej zeme. Keďže sprevádza pútnikov v zemi Ježiša Krista už niekoľko rokov, jeho pútavé rozprávanie mnohých veriacich nadchlo. A keď sme v nedelňých oznamoch počuli, že sa bude organizovať púť do Svätej zeme z našej farnosti, mnohí boli rozhodnutí hneď, že sa prihlásia. Iní možno váhali, ale nakoniec sa nás zozbieralo dosť, aby sa púť do tejto zeme patriarchov uskutočnila. Najviac nás potešilo, že nás bude po Svätej zemi sprevádzať práve vdp. Michal Pitoniak.

Stalo sa tak od 9. do 16. novembra 2013. Štyridsaťosem pútnikov, pán kaplán Alexander Líška a náš, už známy sprievodca, sme nastúpili do autobusu. Z Katovic sme pokračovali lietadlom do krajiny Abraháma a jeho syna

Izáka, do krajiny slávnych kráľov, ako boli Šaul, Dávid a Šalamún. Do krajiny prorokov Izaiáša, Jeremiáša, Eliáša a mnohých ďalších. Do krajiny, ktorá je pre nás kresťanov krajinou Ježiša Krista, ktorý sa narodil v Betleheme, žil v Nazarete, tri roky hlásal evanjelium a nakoniec zomrel za nás na križi v Jeruzaleme. A tieto všetky a mnohé iné sväté miesta sme mohli navštíviť.

Keby som mala opísať všetky miesta, kde sme boli, a čo všetko sme videli a zažili, nemalo by to konca kraja. Môžem ale potvrdiť, že krajinu Ježiša Krista raz vidieť a navštíviť je oveľa viac, ako stokrát o nej počuť.

Mali sme možnosť navštíviť Jeruzalem, Betlehém, Kumrán, Masadu, Mŕtve more, Jericho, Nazaret, Haifu, Ain Karem, Tabhgu, Kafarnaum, horu Tábor, horu Blahoslavenstiev a iné významné miesta, kde sme mohli pocítiť dotyk dejín našej spásy. Koho by nechtyl za srdce okamih, keď

sa mohol dotknúť hviezdy na mieste narodenia Ježiša v Bazilike Narodenia Pána v Betleheme, alebo na vlastné oči vidieť kameň, kde stál Kristov kríž, či prejsť po krížovej ceste po „Via Dolorosa“. Každý z nás si uvedomoval, že sa ocitol na miestach, kde sa odohrala najdôležitejšia udalosť našej spásy.

V Káne Galilejskej si manželia mohli obnoviť svoje manželské sľuby, pri rieke Jordán si zase obnoviť svoje krstné sľuby. Bazilika Zvestovania Pána v Nazarete je venovaná Panne Márii a mnohých očarila nádhernou kupolou v tvare obráteného kvetu.

Zaujímavá bola návšteva Múru nárekov. Tu sa Židia chodia modliť 24 hodín denne a stále očakávajú príchod Spasiteľa. Ženy v oddelenej časti zase prosia, aby sa stali aspoň prababkou Spasiteľa. Na Olivovej hore sme obdivovali stromy „tisícročných“ olív, neďaleko Getsemanskej záhrady zase majestátnu Baziliku Agónie -

miesto, kde sa Pán Ježiš krvou potil a prežíval posledné hodiny pred zajatím. Hora Blahoslavenstiev s nádhernou bazilikou a udržiavaným okolím na nás pôsobila ako oáza pokoja. Na hore Sion sme navštívili Baziliku usnutia Panny Márie ale aj jej hrob v Getsemanskej záhrade, z ktorého ju Pán Ježiš vzal aj s telom k sebe do neba. Na hore Tábor sme obdivovali Baziliku Premenenia Pána. Silným zážitkom bola plavba po Genezaretskom jazere, keď sme sa mnohí „preniesli“ do čias Pána Ježiša, ktorý pri tomto jazere

povolával svojich učeníkov a tu vykonal najviac zázrakov. Navštíviť a spoznávať všetky tieto i ďalšie miesta Svätej zeme bol pre nás naozaj neopakovateľným hlbokým duchovným zážitkom.

Náš vynikajúci sprievodca vdp. Michal Pitoniak nám pútavo a veľmi zanietene približoval udalosti zo života Ježiša Krista, ale nevynechal ani zaujímavé príbehy o živote súčasných obyvateľov Svätej zeme, židov, moslimov a kresťanov.

Naša farská púť do Svätej zeme sa naozaj vydarila. Aj keď putovanie po Svätej zemi bolo možno aj trocha únavné, boli sme každý deň posilňovaní svätou omšou vďaka nášmu sprievodcovi a pánovi kaplánovi. Neostáva mi nič iné, len z hĺbky srdca poďakovať našim obidvom duchovným pastierom a tiež Nebeskému Otcovi, vďaka добрote ktorého sme mohli tieto nádherné chvíle prežiť.

Text a foto: Monika Macuráková

Tradície a symboly

Vianočné obdobie je jedným z období liturgického roka. Prvou adventnou nedeľou sa pre kresťanov začína obdobie Adventu, prípravy na slávenie narodenia Ježiša.

Symbolom adventného obdobia, ktoré trvá štyri týždne, je adventný veniec so štyrmi sviečkami, ktoré sa postupne zapalujú počas štyroch adventných nedeľí.

Prvá zmienka o adventnom venci pochádza z Nemecka z roku 1838. Vtedy priniesol Johann Wichern koleso od voza opusteným sirotám v domove. Pôvodne malo slúžiť ako svietnik pri spoločnom stole. Drevené koleso však deti ozdobili vetvičkami jedličky a farebnými stuhami a Johann na ňom zapálil prvú sviečku. V tom čase sa na ňom denne zapalovala nová sviečka.

Dnes sa už na adventnom venci používajú len štyri sviečky, ktoré symbolizujú práve štyri adventné nedele.

Tradíciu betlehemov - ďalšieho symbolu Vianoc - zaviedol svätý František z Assisi, zakladateľ rehole františkánov. Na Vianoce roku 1223 pripravil v jaskyni v talianskom Grecciu jasle, do ktorých uložil živé dieťa. Vedľa stála Mária a Jozef. Požičal si aj osla a vola. V nasledujúcom období si obyvatelia Greccia sami pripravovali živé aj umelé betlehémy a podľa Františkoveho príkladu si rozdávali darčeky, aby napodobnili lásku Boha, ktorý sa nám sám dal ako dar. Tento zvyk sa neskôr rozšíril do ďalších krajín.

Vianočný stromček - jeho históriu treba hľadať v ďalekej minulosti. Jedna legenda hovorí, že na nápad ozdobiť vianočný stromček prišiel v roku 573 írsky mních Kolumbán, ktorý chcel prilákať ľudí na svoje kázne. Keďže si všimol, že ľudia majú v úcte jedľu, ozdobil ju horiacimi faklami v tvare kríža. Z historických záznamov zisťujeme, že prvýkrát sa ozdobené vianočné stromčeky objavili asi len pred 400 rokmi v Nemecku. Prvé vianočné stromčeky sa ozdobovali tým, čo si ľudia vypestovali doma v záhrade, najčastejšie čerstvými či sušenými jablčkami, hruškami či orechami. Neskôr pribudol zvyk vyrábať ozdoby aj z papiera, dreva, pribudli aj perníčky a voskové figurky. Koncom 18. storočia sa objavili prvé sklenené ozdoby, ktoré si veľmi rýchlo našli cestu v celej Európe. Na Slovensku sa tento zvyk udomácnil začiatkom 19. storočia. Tento zvyk mal na čo nadviazať, pretože ľudia si už dávno predtým ozdobovali domovy vetvičkami či slamou.

Ak by ste na niektorú tradíciu či zvyk pozabudli, netrápte sa. Dôležité je, aby malý Ježiš, ktorého narodenie budeme oslavovať, vstúpil svojou prítomnosťou do srdca každého jedného z nás.

(emem)

Ilustračné foto: Patrik Taraj

Umenie starnúť (IV.)

Ďalšia úloha v umení starnúť, s ktorou je potrebné sa vysporiadať, je zriekanie sa. Po umení prijatia mnohých vecí je potrebné učiť sa umeniu zriekania sa. Nemôžeme už trvať na svojom detstve alebo mladosti či sile. Na potrebný rast aj v starobe je dôležité neustále zanechávať staré. Toto zriekanie je výraznejšie a človek ho viac pociťuje ako niečo nepríjemné a často aj veľmi bolestné. Lebo musíme zanechať svoje povolanie, zriekame sa svojich síl, nemôžeme už tak rýchlo chodiť ako predtým.

Ohľadom zriekania máme aj v Svätom písme ukážku, a to priamo v Jánovom evanjeliu, kde opisuje ako Ježiš od Petra žiada, aby sa vzdal všetkého, čo doteraz robil. Ježiš hovorí Petrovi: „Veru, veru, hovorím ti: Kým si bol mladší, sám si sa opásal a chodil si, kade si chcel. Ale keď zostarneš, vystrieš ruky, iný ťa opáše a povedie kam nechceš“ (Jn 21, 18). Vnímame, že tento aktívny muž sa musí vo svojej starobe zrieknuť svojej vôle. A teda nemôže robiť to, čo by chcel a čo uznával za správne. Musí vystrieť ruky a nechať so sebou

robiť, čo chce niekto iný. Na smrť sa nechce dať viesť nikto. Ale práve o to v starobe ide: zanechať vlastnú predstavu o živote a prispôbiť sa tomu, čo Boh od nás žiada: vlastné zomieranie. Ono sa deje postupne. Ako prvej sa musíme zrieknuť vlastnej vôle, potom aktivity, potom vlastného ja a nakoniec sa musíme zrieknuť života. S týmto súvisí aj správne pochopenie staroby, pretože už nejde o to, čo robím, ale kto som. Myslíme si, že z nás bude o čosi menej, keď sa vzdáme svojej práce, moci či úloh. Ak sa dokážeme zrieknuť vonkajšej hodnoty, prejaví sa vlastná hodnota človeka. O tom hovorí aj jedno podobenstvo o tesárovi a učňovi, ktorý zbadal mohutný, veľmi starý a hrčovitý dub a žasol nad ním:

Tesár povedal svojmu učňovi: „Vieš, prečo je tento dub taký mohutný a starý?“ Učeň odpovedal: „Nie... Prečo?“ Tesár pokračoval: „Lebo je neužitočný. Keby bol užitočný, bol by už dávno zotatý, popílený a využitý na výrobu postelí a stolov. Keďže je však nanič, nechali ho rásť. Preto je teraz taký veľký, že si v jeho tieni môžeme odpočinúť.“

Keďže hodnota stromu bola len v tom, aby bol stromom, mohol voľne rásť za svetlom - a vyrástol v strom, v ktorého tieni našlo mnoho ľudí oddych. Podobne aj my, keď sa zriekneme svojej vonkajšej hodnoty, spoznáme, že naša skutočná hodnota je v tom, aby sme boli jednoducho ľuďmi. Potom sa náš život stane plodným. Budú prichádzať iní, aby si pri nás oddýchli.

Možno si položíte otázku, čoho sa budem musieť zrieknuť?

Zrieknuť sa budeme musieť majetku, svojho zdravia, vzťahov, sexuality, moci ako aj vlastného ja. Vyzerá to síce strašidelne, ale ak chceme objaviť našu vlastnú hodnotu aj v starobe, neostáva iná cesta k dobre prežitej starobe ako umenie zriekať sa. V umení starnúť si jednotlivé časti predstavíme, aby sme ich lepšie pochopili.

Preto je dôležité v starobe vedieť sa zriekať. Aj keď to cítime bolestne, predsa ostávame stále ľuďmi a z nášho života môžeme vyťažiť veľa užitočného. Nebojme sa aj tohto umenia, lebo nič nestrácame, ale naopak môžeme veľa získať.“

*Podľa knihy „Umenie starnúť“ spracoval
Alexander Líška.*

Foto: Patrik Taraj

SKUTOČNÉ CELEBRITY

Alojz Mária Chmeľ vzor cnosti a svätosti

Len málokto z návštevníkov Ríma vie, že v kostole Gesù e Maria na Via del Corso v centre Ríma sú uložené telesné pozostatky slovenského bohoslovca Alojza Mária Chmeľa, kandidáta na blahorečenie a svätorečenie.

Som osobne hrdá, že ako rodená Zamagurčanka môžem o ňom písať. A verím, že všetci, ktorí pochádzajú zo Zamaguria alebo tam žijú, sú patrične hrdí na svojho rodáka. Lebo Alojz Mária Chmeľ vlastným menom Andrej Chmeľ bol rodák zo Zamaguria. Narodil sa 17. októbra 1913 v Spišskej Starej Vsi ako piate z ôsmich detí. V tomto roku si pripomíname 100 rokov od jeho narodenia. Vyrastal v chudobnej rodine. Náboženské cítenie a hlboká túžba po Bohu sa uňho prejavovala už v útlom detstve. Namiesto detských hier napodobňoval slúženie svätej omše pri domácky zhotovenom oltárik. Keď mal 10 rokov, zomrel mu otec a celá ťarcha zodpovednosti za výchovu detí prešla na jeho matku.

Po skončení základnej školy v rodnom mestečku odišiel študovať do poľského gymnázia v Novom Targu, kde ešte viac prehĺbil svoje duchovné cítenie. Andrej vynikal prirodzenou inteligenciou a skromnosťou. Štúdium úspešne ukončil v roku 1933, potom sa na istú dobu vrátil do rodného mestečka.

Na jeseň 1935 odišiel do Rehole bosých Augustiánov v Lnařoch v západných Čechách. Pre jeho neobyčajnú horlivosť a nadanie ho jeho predstavení poslali už o tri mesiace do noviciátu v talianskom kláštore Santa Maria Nuova v Tivoli pri Ríme. V reholi prijal meno Alojz Mária od Ukrižovaného Ježiša, aby tak potvrdil a dovedna zlúčil úctu

k Panne Márii, svätému Alojzovi a Ukrižovanému Ježišovi.

Po skončení noviciátu študoval v Ríme dva roky filozofiu, čoskoro sa však začali prejavovať jeho zdravotné ťažkosti. Diagnóza len 25 ročného mladého muža znela - rakovina štítnej žľazy. Od februára 1939 sa liečil na klinike Regina Elena v Ríme. S príkladnou trpezlivosťou znášal dlhú a bolestivú chorobu, no podľa svedectiev pacientov i lekárov sa nikdy nestáľoval. V najťažších chvíľach neustále opakoval modlitbu: „Ježišu, všetko pre Teba!“

Spolubratom, ktorí sa ho usilovali potešiť nádejou na uzdravenie, hovorieval: „Radšej sa modlite, aby som vedel túto chorobu s radosťou znášať.“ Keď zomieral, vyjadril túžbu obetovať svoj život za pápeža Pia XII. Zomrel 16. augusta 1939 vo veku nedožitých 26 rokov. Jeho posledné slová boli: „Do Tvojich rúk, Pane, porúčam svojho ducha!“ Pochovali ho v hrobke augustiánov na rímskom cintoríne Campo Verano. V roku 1971 na podnet augustiánskych rehoľníkov previezli 28. januára pozostatky zosnulého brata do chrámu Gesù e Maria na Via del Corso, aby tak podporili otvorenie beatifikačného procesu. V tomto kostole sa donedávna stretávala komunita slovenských veriacich žijúcich v Ríme na pravidelných nedelňoch bohoslužbách. Úcta k Alojzovi Mariovi Chmeľovi sa rozšírila najmä v uplynulých desaťročiach. Povešť o jeho cnostiach a početné milosti, ktoré na jeho príhovor Pán neprestajne udeľuje, sú pre mnohých výzvou k obráteniu a ku svätosti.

Slávnostné požehnanie sochy

brata Alojza Mária Chmeľa sa konalo v Spišskej Starej Vsi 17. októbra 2013. Začalo slávnostnou svätou omšou o 15.00 hod v rímskokatolíckom kostole Nanebovzatia Panny Márie. Celebroval ju Mons. Štefan Sečka, spišský biskup. Sochu umiestnili na Námestí Alojza Mária Chmeľa.

Tento muž cnosti a svätosti nenapísal žiadny bestseller, nebol známym politikom, nezastával žiadnu vysokú funkciu spoločenského života. Zanechal nám však príklad pokory, poníženosti, jednoduchosti a nesmiernej úcty k Ježišovi a jeho Matke Panne Márii.

Možno ste ho doteraz nepoznali, nebol medializovaný. Ale zaslúži si, aby sme ho všetci poznali. Keď budete prechádzať Zamagurím, zastavte sa v Spišskej Starej Vsi pri jeho soche na námestí.

Verím, že ho raz budeme môcť všetci uctievať na oltároch našich kostolov.

*Pane, pokorne ťa prosíme,
osláv aj tu na zemi*

*svojho služobníka,
Brata Alojza,*

a udeľ nám

na jeho príhovor milosti,

o ktoré ťa s dôverou prosíme.

(zmagurčanka)

Škatuľa plná smútku a lásky

Táto príhoda sa stala pred niekoľkými rokmi, keď jeden otec pokarhal svoju 5-ročnú dcérku, pretože stratila nejakú vec nevelkej hodnoty. Bol veľmi naštvaný pre hlúposť. Naštvaný pre hlúposti ako väčšina dospelých. Onedlho prišli Vianoce a dievčatko prinieslo otcovi darček a vraví mu: „Ocko, toto je pre Teba!“

A podalo mu v tých drobných detských a nevinných rúčkach veľkú škatuľu od topánok.

Otec bol viditeľne v rozpakoch a jeho podráždenosť ešte vzrástla, keď otvoril škatuľu. Nič v nej nenašiel, bola prázdna.

Nahnevane odvrkol: „Nevieš, že keď sa robia a dávajú darčeky, tak sa očakáva, že v nich aj niečo bude? A ty mi dávaš prázdnu škatuľu!“

Dievčatko sa na neho nechápavo a vystrašene pozrelo a so slzami v očiach hovorí: „Ocko, nie je prázdna! Vieš ako som sa namáhala, kým som ju naplnila mojimi mnohými božtekmi? Každý večer, čo ma maminka uložila do postielky a prečítala mi rozprávku, som Ti do nej vložila tolko božtekov, koľko som vládala. Viem, že nemáš na mňa tolko času, lebo musíš zarábať peniažky, ale tak isto aj viem, ako ťa ľúbim.“

Otec vtedy precitol, kľakol si k dcérke, objal ju a rozplakal sa.

Prešiel nejaký čas, jesenné lístie už dávno prikryl nevinný biely sneh a vtedy, v tej chladnej ľudskej dobe chvílkový osudový okamih jedného vodiča, mimochodom tiež otca, stál život toto malé úprimné

dievčatko.

Dni boli hádam ešte chladnejšie. A večery ešte smutnejšie. Celý čas po jej smrti otec chránil škatuľu, ktorú dostal v ono vianočné ráno od svojej malej dcérky. Ležala mu vždy pri posteli na nočnom stolíku. Spoločnosť jej robil len kríž s Ukrižovaným. On najlepšie vie, akú hodnotu má láska. Akú má láska váhu, aj keď je to len obyčajná škatuľa od topánok.

Pre toho otca už nikdy tá škatuľa nebude len obyčajnou škatuľou. Bude viac ako zázračnou. A keď sa cíti slabý, bezmocný, keď nevie ako ďalej, keď mu starosti prerastú cez hlavu, vtedy otvorí škatuľu a vyberie z nej jeden božtek, spomínajúc si pritom na lásku, s akou ich dcérka do nej pre neho vkladala.

(Zdroj:internet)

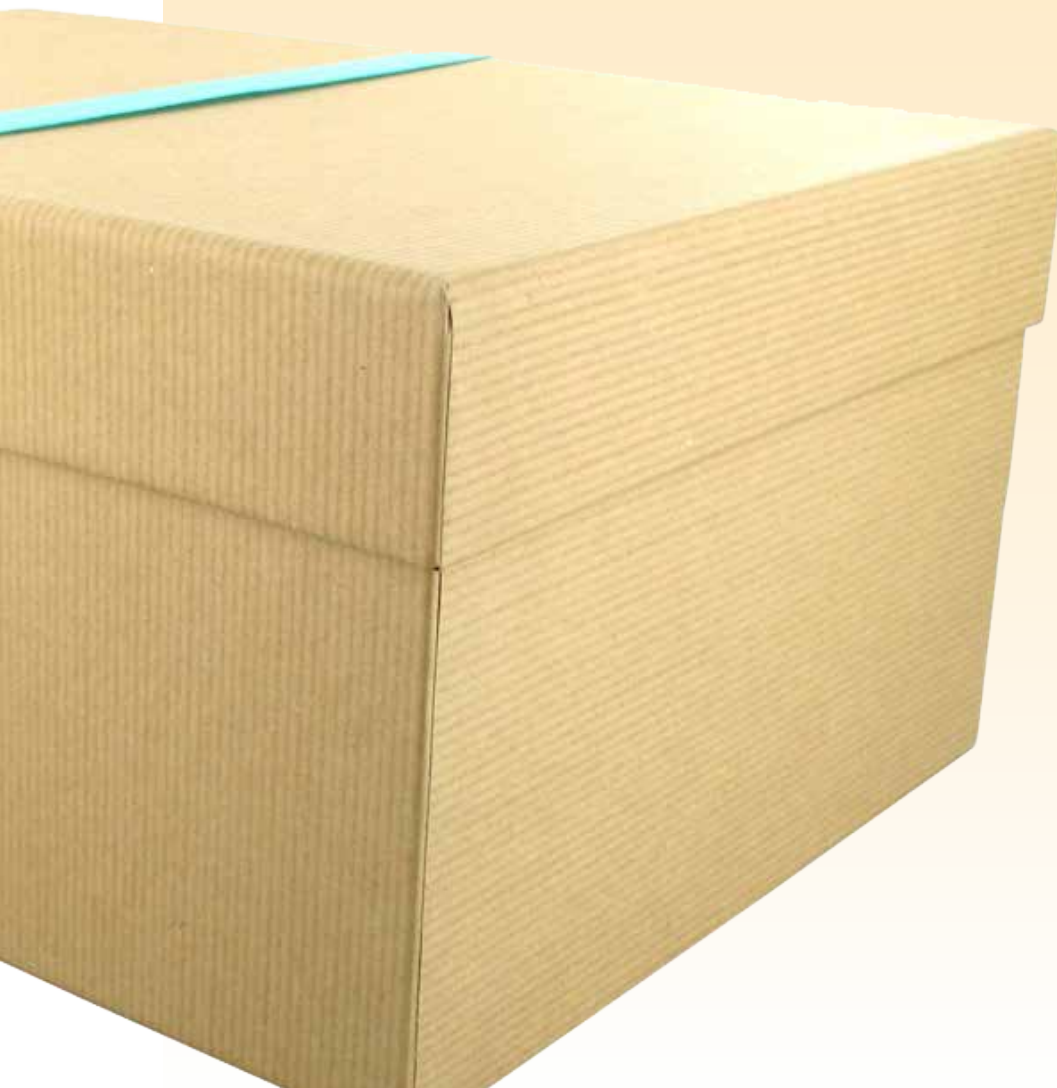
Vianočná koleda

V mestečku Betléme,
v jasličkách na slame
leží to dieťaťko,
na ktoré čakáme.

Anjelik bez krídel,
Boží i človečí.
Nikto ho nevidel,
každý to dosvedčí,
darček mu nesiem tam.

A ja mu do diaľky
namiesto hrkálky
srdiečko posielam.

Milan Rúfus

Príbeh z Tatier

O Vysokých Tatrách sa hovorí, že sú symbolom Slovenska. Mnohí v Tatrách hľadajú pokoj a úľavu pre dušu. V Tatrách možno zažiť neobyčajnú atmosféru. Je to územie, do ktorého by mal človek vstupovať s veľkou pokorou. Pýcha a namyslenosť tu nemajú miesto, pretože tieto hory pyšným ukážu svoju nebezpečnú tvár.

Tieto malebné i nebezpečné hory skrývajú veľa príbehov. I takých, ktoré sa zapíšu človeku hlboko do srdca. Tu je jeden z nich.

Príbeh je skutočný, len meno hlavného hrdinu je na jeho žiadosť zmenené. Volajme ho teda Michal. Toto je jeho príbeh:

„Pochádzam zo stredného Slovenska, kde momentálne aj žijem. Detstvo som prežíval v milujúcej katolíckej rodine, kde najmä moja mama bola nad všetky mamy sveta. Mám dvoch bratov.

Kým som nezačal chodiť na strednú školu v inom meste, bol som naozaj vzorným chlapcom. Učil som sa veľmi dobre, často som chodieval na sv. omše, dokonca

cesta, čoskoro som sa na ňu dal aj ja.

Takto som prežil štyri roky. Aj keď som často musel zhyralé noci dospávať počas víkendov, učenie mi šlo vcelku dobre. Po maturite som sa prihlásil na vysokú školu, kde ma aj prijali.

Keďže sa mi aj počas stredoškolských rokov často ozývalo svedomie a bol som si

prácu, čo sa mi aj podarilo. Ale počas celej doby som cítil stále nepokoj.

Dodnes mám rád prírodu, a aj počas štúdia sme s partiou šli do hôr, urobili sme aj nejaké túry, ale večer vždy skončil pri pijatike. Po 2 rokoch od skončenia vysokej školy sme si bývalí študenti, naša partia, dali stretko vo Vysokých Tatrách.

Ubytovali sme sa na jednej chate a hneď prvý deň sme skončili všetci v alkoholovom opojení.

Na druhý deň, aj keď sme boli nevyspatí a mnohí s bolesťami hlavy, sme sa rozhodli, že pôjdeme na túru. Ktosi navrhol Téryho chatu, všetci sme súhlasili. A tak mnohí bez raňajok, v chatrnej obuvi bez teplejšieho oblečenia sme sa vybrali na chatu. Nie skoro ráno, akoby sa malo na túru ísť, ale pred obedom. Počasie bolo pekné a aj keď nám poniektorým po predošlom dni nebolo veľmi dobre, predsa sme po niekoľkých hodinách došli na chatu. Takúto „obrovskú“ túru bolo treba zapíť a v duchu hesla, že „klin sa klinom vybijá“ sme si dali po dvoch borovičkách. Mne bolo veľmi zle, od večera som nič nejedol, ale partiu predsa nemožno rozbiť. Potom sme si na chate niečo objednali na jedenie, ale mne nijako nechutilo, takže som sa sotva niečoho dotkol. Na chate nám niekto pripomenul, že ak ideme naspäť, mali by sme už ísť, aby sme do tmy došli do Smokovca. Počasie sa začínalo zhoršovať, mrakov pribúdalo a hrozilo, že nás zastihne búrka. Ja som si vonku ešte sadol na kameň, že si trocha oddýchnem pred odchodom, pretože ma veľmi boľal žalúdok.

som niekoľko rokov aj miništroval. Potom nasledovalo štúdium na strednej škole v ďalekom meste, kde som býval na internáte. Domov som chodieval len dvakrát do mesiaca. Počas týchto štyroch rokov som sa začal obklopovať kamarátmi, ktorí, aj keď boli všetci pokrstení, vieru brali na ľahkú váhu a tak vyzerali aj ich aktivity. Po večeroch diskotéky, pijatika a dievčatá. Aj keď som vedel, že toto nie je tá správna

vedomý, že môj život ide zlým smerom, po maturite som bol nakoniec rád, že doterajšiu partiu opúšťam.

Ale aj počas vysokoškolského štúdia nenastalo veľké zlepšenie. Kamaráti a alkohol mi boli prednejšie, ako si nájsť cestu do kostola a ku sviatostiam. Výnimkou boli len Vianoce a Veľká noc, kedy som viac-menej z povinnosti zašiel do kostola. Mojim cieľom bolo dokončiť štúdium a nájsť si dobrú

Po chvíli som zbadal, že kamaráti už odišli, tak som sa pobral za nimi. Pravdepodobne sa poponáhľali, lebo pred sebou som nevidel ani jedného.

Asi po dvadsaťminútovom zostupe začalo pršať a začalo sa schladzovať. Bol som slabo oblečený, v batohu som mal jeden pulóver, ktorý by mi v tomto daždi veľa nepomohol. Aj na nohách letné tenisky. Dážď hustol, ja som sa začal ponáhľať. Preskakoval som z kameňa na kameň a tie boli mokré a šmyklivé. Zrazu som sa pošmykol a zletel som z chodníka. Pamätám si len, že mi nohy vyhodilo dopredu a ja som padal hlavou dozadu a nič viac.

Keď som sa prebral, ležal som na chrbte, bola mi zima a veľmi ma bolela hlava. Uvedomil som si, že je tma. Rukou som si nahmatol hlavu a cítil som, že mi z nej tečie krv. S vypätím síl som sa posadil, ale som si uvedomil, že som na šikmej ploche, pretože som sa šmýkal. Zrazu som pocítil prudkú bolesť v nohe, nemohol som ňou pohnúť. Rukami som šmátral okolo seba, či nenájdem svoj batoh, ale nebol nablízku. Bola mi hrozná zima, hlava a noha ma neskutočne boleli. Nemal som pojem o čase, keďže som nemal hodinky a mobil som mal v batohu. V tejto bezútešnej situácii ma po dlhej dobe napadlo modliť sa. Najprv jeden Otčenáš, druhý, tretí, potom Zdravasy jeden po druhom. Pery sa veľmi nepohybovali, lebo som cítil, že aj tie mám opuchnuté. Vedel som, že mám nohu zlomenú, pretože prudká bolesť v nej sa stále stupňovala. Aj keď už nepršalo, tričko som mal premočené a cítil som, že ma chytá triaška. Keby som našiel aspoň batoh, tam by som mal suchý pulóver! Pre bolesť v nohe som sa nemohol pohnúť, ale bol som rozhodnutý posunúť sa niekam na rovnejšie miesto. S vypätím síl som rukami nahmatol rovnejší terén a so zatatými zubami som sa naň posunul.

Spomenul som si, ako som sa v

októbri ako miništrant spolu s inými modlieval ruženec pred svätou omšou. Začal som sa ho modliť. Po dlhej dobe to bola modlitba zo srdca. Telo drvila bolesť a triaška, ale v srdci som cítil nádej, ktorá každým Zdravasom zosilnievala.

Pred očami sa mi premietal môj biedny predošlý život. Zrazu sa mi zdalo, že umieram a že brána do neba je zamknutá a počul som hlas, ktorý mi vravel, že tam nepatrím. Nevie, či to bol sen, či skutočnosť, ale hlas, že tam nepatrím, mi stále znel v ušiach. Strach zo smrti, ale aj nádej, ktorú som zároveň pociťoval, mi dodávala silu prekonávať bolesť a veľkú zimu. Po chvíli som opäť hrabal rukami okolo seba. Zdalo sa mi, že som na niečo naďabil. S bolesťou som sa posunul pár centimetrov tým smerom a nahmatol som svoj batoh. Bože, ty nikdy neopúšťaš nikoho, ani toho najbiednejšieho hriešnika! S trasúcimi a skrehnutými rukami som vybral z batoha suchý pulóver, ktorý som mal našťastie v igelitovej taške. Mokré tričko som si s veľkou námahou dal dole a obliekol suchý sveter. Mokré tričko som si priložil na rozbitú hlavu a aspoň takto som si zastavil tečúci prameň krvi. Začal som hľadať mobil, ale v batohu nebol. Aj keď mi bolo v suchom svetri teplejšie, bol som celý skrehnutý, pretože rifle som mal úplne premočené.

Začal som sa modliť ďalší ruženec. Panna Mária, teba volajú aj Pomocnicou kresťanov, prosím, pomôž mi! Zrazu sa mi zdalo, že sa rozvidnieva. Pretože som nemal pojem o čase, ešte vrúcnejšie som sa modlil, aby to bolo naozaj svitanie. A bolo. Každou minútou sa tma okolo mňa strácala a ja som d'akoval Pánu Bohu, že som noc prežil. Hlavou mi však vírili otázky, či ma vôbec budú hľadať. Keďže už bolo vidno, zistil som, že ležím v nejakej roklíne ale vôbec som nevedel, ako ďaleko od chodníka. Skúšal som volať. Z mojej hrude namiesto hlasu vychádzal len slabý chrapot. Opäť sa mi zdalo, že sa prepadávam do nejakej tmy, keď som počul svoje meno. A ešte raz, a opäť. Nesnívam, naozaj niekto volá moje meno! Posadil som sa, zakrvavené tričko som zobral do ruky a začal som ním mávať. Zároveň som sa pokúšal opäť kričať a volať o pomoc. Zrazu som videl, že jeden z mojich kamarátov schádza po skalách smerom ku mne a kričí na ostatných, že ma našiel. Na túto chvíľu nikdy nezabudnem! Jeho hlas znel ako najkrajšia hudba na svete! Možno od šťastia či celkového vyčerpania som zamdlel. Prebral som sa až v nemocnici. Pri mojej posteli sedela moja mama s ružencom v ruke.

V nemocnici som si poležal celý mesiac, hlavu mi museli operovať a nohu tiež. Doma som si poležal ešte niekoľko mesiacov.

Po tejto udalosti viedli moje prvé kroky do kostola. Poďakovať sa, že som prežil, a dokonca aj za to, že sa mi táto udalosť stala. Áno, aj preto. Cítim, že sa toto všetko muselo stať, aby som našiel naspäť cestu k Bohu. K milujúcemu Bohu, ktorý ma zahŕňal a zahŕňa svojou láskou.

Ktorý ma neopustil, aj keď som blúdil po zlých cestách. Bože, ty si nekonečná láska a ja cítim, že som tvoje milované dieťa.“

*Podľa skutočnej udalosti pripravila Monika Macuráková
Foto: Patrik Taraj*

Spomienky na detstvo (3. časť)

Veľa z toho, čo sme mali, sme si dorobili na gazdovstve. Mali sme kravy, ktoré dávali mlieko, a z mlieka sa dali urobiť všelijaké dobroty. Najlepšia bola smotana. Keď mama nadojila mlieko, naliala ho do veľkého džbánu alebo veľkej trojlitrovej fľaše. Po pár hodinách sa na mlieku urobila hrubá vrstva smotany. To bol signál pre nás deti. Pretekali sme sa, kto si odkrojí väčší krajec chleba, jednou rukou strčí chlieb do fľaše so smotanou a druhou rukou posype smotanový chlieb cukrom. Jaj, či to len bola pochúťka! Ale mama nás prekukla. Potrebovala, aby zo smotany bolo aj maslo a smotany záhadne ubúdalo. Raz večer sme ju počuli hovoriť, že akosi tej smotany vo fľaši ubúda a pozerala na nás. Mlčali sme ako vši pod chrastou. No na druhý deň sme videli džbán a fľaše s mliekom v komore na polici až pod stropom. Tam sme sa veru neodvážili. Ale prišiel večer, mama zase nadojila mlieka a po pár hodinách sa všetko opakovalo. Mame sa nechcelo každý raz terigať s mliekom na hornú policu.

Najväčšia tragédia nastala, keď sa mame podarilo zozbierať dostatok smotany, aby sa z neho dalo urobiť maslo. Maslo na chlebičku bolo dobré, ale urobiť ho, to bol celý horor! Mama naliala smotanu do „kernicky“, čo bola drevená okrúhla nádoba na mútenie masla. Už len pohľad na tú horu smotany, čo tam mama nalievala, bol hrozný! Výroba masla bol môj údel, pretože som bola jediné dievča a chlapci hádam nebudú mútiť maslo! Ale ani oni nezostali bez práce, jeden išiel do stodoly po seno, musel nakrmiť dobytok v maštali, druhý musel z maštale vyhádzat' hnoj. Vtedy sa mi zdalo, že každá práca, dokonca aj vyhadzovanie hnoja z maštale, je lepšia ako to mútenie masla. Ale vyhnúť som sa tomu nemohla. Celú dobu počas mútenia som mala oči vytreštené a upreté na tú drevenú

palicu, ktorou som mútila maslo. Ak sa na nej začali robiť také malé pupence, to bol znak toho, že sa moje utrpenie blíži ku koncu. Totiž z malých pupenčekov vznikali väčšie a čoskoro sa podobali na malé kúsky masla. Keď mi mama povedala, že už dost', vyletela som od tej „kernicky“, div som ju neprevrátila aj s tak ťažko dorobeným maslom.

Raz sa mi podarilo vyparátiť poriadny kúsok. Chcela som mať maslo hotové za pár minút, tak som tou palicou, ktorou som mútila maslo, tak kmitala hore dole, až mi vyletela z „kernicky“ von ako riadená strela a ja v snahe ju zachytiť som zakopla a všetka smotana sa vyliala na podlahu! Jój, pánabeka, bolo mi to treba? Čo teraz? V kuchyni nik nebol, svedka som nemala. Tak som rýchlo, ako sa v tej chvíli vôbec dalo, pozberala handrou smotanu z podlahy a dala ju do vedra. Pootvorila som vchodové dvere a keď bol čistý vzduch, vybehla som s vedrom na dvor, vbehla do maštale a vyliala som obsah vedra prasiatám. Keď som videla, ako sa prasiatka vrhli na smotanu a spokojne pritom krochkali, povedala som si, že by sa to malo považovať za dobrý skutok! Ale nebola som si istá, či aj moja mama bude mať taký istý názor. Smotany zo zeme som sa zbavila, dokonca som aj podlahu vyutierala dosucha, ale ako z ničoho stvoriť smotanu, aby mama nič nezbadala? Išla som do komory, zobrala prvý džbán s mliekom a naliala celý obsah do „kernicky“. Práve včas, lebo sa mama vracala zo záhrady. „To ešte stále nemáš to maslo?“ opýtala sa. „No, ja neviem, už ho robím celé hodiny a neviem, prečo sa mi ho nedarí urobiť,“ klamala som, len sa tak hory zelenali. Po nejakej chvíli sa mama nado mnou zľutovala, poslala ma von, nech si idem poskákať s dievčatami, lebo ma už pod oknami vyvolávali a ona si sadla ku múteniu masla.

Celú dobu, čo som bola vonku, som sa nemohla sústrediť na hru, lebo som čakala, že ma mama zavolá, pretože som si bola istá, že zistí, čo som vystrojila a že trest ma neminie. Ale nestalo sa tak. Večer som sa veľmi zbožne a bez reptania modlila kľáčiac pri posteli, ba pridala som aj niekoľko očenašov a zdravasov navyše, ale v duchu som sa veľmi čudovala, že sa nič nedeje. Pre istotu som sa ešte pomotala po kuchyni či neuvidím niekde miskú, v ktorej sme mávali maslo, veď nakoniec, čo ak sa mame podaril maslový zázrak? To by ma mohlo zachrániť! Ale nikde som žiadne maslo nevidela. Ani zaspať som nemohla, svedomie sa mi veľmi ozývalo, ale ani výprask, ktorý som si určite zaslúžila, ma veľmi nelákal.

Na druhý deň som počula rozhovor mojich rodičov: mama sa sťažovala, že si asi pomýlila fľaše a omylom vyliala smotanu prasiatám, a do „kernicky“ naliala len mlieko a že to jej dieťa (to akože ja) sa preto toľko trápilo s tým mútením masla.

No, to už som neuniesla toľkú vinu a so slzami v očiach a s úprimnou ľútosťou som vyšla s pravdou von a všetko rozpovedala rodičom. Nezabudla som však rýchlo dodať, aké boli prasiatka šťastné. Obidvaja pozreli na mňa veľmi prísne a už som čakala, že otec zoberie z klinca remeň, alebo od mamy dostanem aspoň buchňat', ale mama sa nakoniec len usmiala, a povedala, že sa nič také nestalo, veď kravičky máme dve a mlieka majú teraz dost'. Ój, aká som bola vd'čná našim kravičkám, že mali veľa mliečka. Myslím si, že mame vtedy možno aj odľahlo, keď zistila, že si nepomýlila smotanu s mliekom. A ja som nakoniec bola rada, že som sa priznala až na druhý deň, lebo deň predtým by mi tá moja „výroba masla“ neprešla len tak hladko.

Monika Macuráková

Jasličky

Pred desiatimi, pätnástimi rokmi som v Katolíckych novinách čítal peknú úvahu o jasličkách. Nepamätám si autora, ale hádam sa neurazí, že ho nespomeniem. Bolo to asi takto:

„Pastieri našli Máriu, Jozefa i dieťaťko v jasliach“.

Týmito slovami je o Betleheme povedané všetko. Teda o tom skutočnom, pravom Betleheme. Je tam Dieťa, jeho dobrotivá Matka, ochotný pestún, ale aj vnímavé srdcia pastierov. Je to celkom jednoduché a spolu to takto výborne funguje.

Aj doma pod vianočným stromčekom si robíme taký svoj maličký Betlehem. A tešíme sa z neho.

Môj Betlehem mi však robí starosti. Akosi nechce fungovať, čosi sa v ňom pokazilo. Každé Vianoce do neho niečo pridám - svetlá, nové pozadie, rôzne figúrky. Ľudia ho obdivujú, ale napriek tomu je v ňom nejaká chyba. Všetko v ňom rastie, je z roka na rok krajšie, iba to Dieťa sa v ňom stále viac stráca.

Tak to býva, keď zanedbávame to vo vnútri. Stáva sa to takto:

- Prišiel za mnou nešťastný

človek, a ja som ho odbavil niekoľkými frázami. Hľadal priateľa a stretol iba chladného radcu. Nemal som čas.

• Navštívil som starkú, priniesol som jej balíček ovocia, ale keď mi začala rozprávať o svojich starostiach, rýchlo som sa porúčal s poznámkou, že mám veľa práce. Pritom ona vlastne ten balíček ani nepotrebovala, len sa chcela porozprávať.

• Z diaľky som zbadal suseda, s ktorým som sa pohneval, vyhol som sa mu, aby sme sa nemuseli pozdraviť.

• Videl som nespravodlivosť, ale keď sa ma priamo nedotýkala, tak som mlčal.

Práve takto sa z nášho sveta Dieťa stráca. Figúrky v Betleheme sú krásne, ale nemé. Keď sa stratí idea, ostane iba mŕtva idylka.

Dieťa som stratil v tom človeku, na ktorého som nemal čas. V tej starkej, ktorú som nepočúval. V tom susedovi, s ktorým sa už ani, neviem prečo, hnevám. Ono by rástlo, ale najprv by som ho musel vidieť v ľud'och, ktorých stretávam. Ak ho nespoznám v ich tvárach, môj Betlehem bude síce krásny, ale nebude fungovať. Nebude mi nič prinášať.

Pri každoročnej spomienke Narodenia Pána dostávame všetci výzvu napraviť to. Ak sa nám to podarí, Dieťa nebude chradnúť, začne rásť, ostane centrom nášho Betlehému. Nášho sveta. A my prežijeme krásne, ozajstné Vianoce. Tak nech sa nám to podarí.

Pripravil Pavol Stano

Ilustrácia B.N.

O svätom Mikulášovi

Každoročne 6. decembra prichádza všetky deti navštíviť vzácna návšteva - svätý Mikuláš.

Málokto vie, že pôvod tohto svätého, známeho najmä deťom, nie je na ďalekom severe, ale v dnešnom Turecku.

O živote svätého Mikuláša koluje mnoho legend. Najznámejšia a najrozšírenejšia z nich z neho urobila svätého patróna detí, známeho na celom svete. Prispel k tomu príbeh o mužovi, ktorý vyšiel na mizinu a rozhodol sa, že zo

svojich troch dcér urobí neviestky, lebo im kvôli chýbajúcemu venu nemohol nájsť ženicha. Mikuláš, ktorý zdedil bohatstvo po svojich rodičoch, tajne vhodil hrudky zlata cez komín a okná ich domu, a zmenil tak osud dievčat, ktoré sa mohli napokon šťastne vydať.

Ďalšia povest' hovorí o príbehu troch námorníkov, ktorí sa dostali do ohrozenia života na rozbúrenom mori pri tureckom pobreží. Po úpenlivých prosbách adresovaných svätému Mikulášovi

sa im zjavil mocný muž, ktorý sa chopil kormidla, premohol víchricu a opäť zmizol. Až v kostole v Myre námorníci spoznali svojho záchrancu v obraze svätého Mikuláša.

Či už sú tieto a iné legendy o sv. Mikulášovi pravdivé, s istotou nevieme. Ale všetky deti sa na tento sviatok veľmi tešia. Tak všetkým malým i tým väčším prajeme, aby ich vyčistené čižmičky boli plné milých prekvapení.

Redakcia

Ježiškove vtáčiky...

Malý Ježiško sa hrával na dvore s deťmi. Po výdatnom daždi sa vytvorili na chodníku mláky. Ježiško si začal z blata modelovať vtáčiky. Malými ručičkami usilovne tvaroval zobáčiky, krídla a hlavičky. Nad jeho hlavou sa objavila farebná dúha. Natiahol rúčku, prstom si nabral farbu z dúhy a maľoval ňou hlinené

figúrky. Malý Judáš z diaľky pozoroval Ježiška. Aj on modeloval vtáčiky, ale jemu sa nedarilo. Modeloval malé hrudky. Darmo nat'ahoval ruky k nebu, on na dúhu nedočiahol. Ostatné z detí s údivom hľadeli na Ježiška. Stáli okolo hlinených vtáčikov, ktoré sa veľmi podobali tým ozajstným. Judáš závidel Ježiškovi obdiv detí, ktoré sa milo usmievali. Odrazu Judáš pribehol, odsotil deti a začal dupať po vytvorených, hlinených vtáčikoch. Ježiško sa postavil, zdvihol ruku k nebu a povedal: „Leťte, vtáčatká, leťte, zachráňte sa!“

Hlinené vtáčiky ožili a odleteli. Deti sa rozutekali, aby oznámili rodičom, akú zvláštnu udalosť práve zažili a aký zázrak urobil ich kamarát Ježiško. Judáš zahabene odišiel. Ježiškove srdiečko bolo dobré už od mala. A dobro jeho srdca pociťujeme každý deň. Naše srdcia po jeho dotyku ožívajú k láske. Každý z nás je ako ten hlinený vtáčik, ktorý túži, aby sa ho Ježišove ruky dotkli.

Z ústneho podania mojej babky. Viera Novobilská

Foto JS

Priateľstvo...

Moje priateľstvo s najlepšou kamarátkou sa začalo v štvrtej triede na základnej škole. Ako mi neskôr mamka povedala, chodili sme spolu už do škôlky, čo som si samozrejme už nepamätala. Vo štvrtom ročníku medzi tými všetkými deťmi mi padla do oka práve ona. Mala krátke vlasy, pekné šaty a bola veľmi pekná. Zapáčila sa mi a chcela som sa stať jej kamarátkou. Spýtala som sa, či je vedľa nej voľné miesto a prisadla som si. Keď sme sa začali lepšie spoznávať, prišli sme na to, že sme úplne rovnaké. Už ako malé štvrtáčky sme mali toho veľa spoločného. Postupne sme spoznávali našich rodičov, jej sestry a spoločných kamarátov. Trávili sme spolu veľmi veľa času po škole, cez prázdniny, počas víkendov. Boli to tie najkrajšie detské časy. V škole si nás každý zo začiatku mylil, pretože sme sa

na seba dost' podobali. Pamätám si, ako nás jeden pán učiteľ volal sestry. Boli sme stále spolu, pokračovali sme z jedného ročníka do ďalšieho až do deviatej triedy. Z malých dievčat sme sa stali skoro dospelé slečny a v deviatej triede prišiel na rad výber strednej školy. Aj keď sme mali toho veľmi veľa spoločného, nakoniec sme zistili, že každú z nás baví niečo iné. Z nej bude veľmi dobrá pani učiteľka a zo mňa? Tak to ešte stále neviem. Každá sa vybrala úplne iným smerom. Keď sme dokončili základnú školu, vrhli sme sa po dlhých, krásnych, spoločných prázdninách na strednú školu. Začiatky odlúčenia po toľkých spoločných rokoch boli veľmi ťažké. Trávili sme už spolu málo času. Tá diaľka nám zo začiatku až tak nevadila, pretože sme si skoro každý deň posielali smsky a volávali. Keďže bola na internáte,

našla si svoje nové kamarátky a ja svoje. Ale aj tak žiadna z nových kamarátok nedokáže nahradiť tú najlepšiu - JU. Cez víkendy, ktoré bola doma, sme sa postupom času stretávali čoraz menej, pretože sme sa obidve mali oveľa viac učiť ako na základnej škole. Naše kamarátstvo začalo slabnúť. Stretávali sme sa stále menej a menej a už sme nenachádzali spoločné témy na rozhovor. Veľmi ma to trápilo, pretože si myslím, že také dlhé kamarátstvo by sa nemalo len tak zahodiť. Aj keď sa už tak často nestretávame, stále ju považujem za svoju výbornú kamarátku. Som rada, že bola súčasťou môjho života, pretože je dobre mať niekoho, kto bol ako moje druhé ja. Navždy ostane v mojom srdci.

Tatiana Ilčíková

Plánované podujatia

- **Nedeľa 8.12. 2013**

Divadelné predstavenie: slovOžilo, Kúpele Nový Smokovec - Kongresová sála o 14:00, vstupné dobrovoľné.

- **Pondelok 9.12. 2013**

Odpustová svätá omša v Starom Smokovci z príležitosti slávnosti Nepoškvrneného počatia Panny Márie o 17:00.

- **Štvrtok 26.12. 2013**

Jasličková pobožnosť o 17:00 Nový Smokovec.

- **Program sv. omší**

- **Pondelok 23.12. 2013**

Svätá omša v Novom Smokovci o 17:00 s adoráciou.

- **Utorok 24. 12. 2013**

Nový Smokovec	8:00
Dolný Smokovec:	22:30
Štrbské Pleso	21:00
Nový Smokovec	24:00 polnočná
Tatranská Lomnica	24:00 polnočná

- **Streda 25. 12. 2013 (Božie narodenie)**

Nový Smokovec	8:00	10:00	16:00
Tatranská Lomnica	10:30		
Vyšné Hágy	10:00		
Dolný Smokovec	9:00		
Štrbské Pleso	8:30		

- **Štvrtok 26. 12. 2013 (Sviatok sv. Štefana)**

Nový Smokovec	8:00	10:00	16:00
Tatranská Lomnica	10:30		
Vyšné Hágy	10:00		
Dolný Smokovec	9:00		
Štrbské Pleso	8:30		

- **Utorok 31.12. 2013 (Koniec občianskeho roka)**

Nový Smokovec	16:00	23:30 (eucharistická poklona a požehnanie)
Tatranská Lomnica	18:00	
Štrbské Pleso	16:00	

- **Streda 1. 1. 2014 (Slávnosť Bohorodičky Panny Márie)**

Nový Smokovec	8:00	10:00	16:00
Tatranská Lomnica	10:30		
Vyšné Hágy	10:00		
Dolný Smokovec	9:00		
Štrbské Pleso	8:30		

- **Vysluhovanie sviatosti pokánia 21.12. 2013:**

• Štrbské Pleso	14:30 - 15:00	• Nový Smokovec	15:00 - 16:00
• Vyšné Hágy	15:30 - 16:30	• Dolný Smokovec	16:00 - 17:00
• Tatranská Polianka	14:30 - 15:00	• Tatranská Lomnica	17:00 - 18:00

Štatistika

- **Do spoločenstva Cirkvi boli krstom prijatí:**
Lukáš Babiak (Poprad)
Alexandra Mačorová (Stará Lesná)
- **Svoje „áno“ si pred Bohom povedali:**
Martin Vaščura a Dagmara Prihodová
(v Tatranskej Lomnici)
- **Z našich radov odišli k Pánovi:**
Jozef Palušák (Dolný Smokovec)
Margita Šoltéssová (Nový Smokovec)
Martin Fris (Nový Smokovec)
Anna Cudzišová (Tatranská Lomnica)
Ľudovít Matula (Vyšné Hágy)

Vydáva: Rímskokatolícka cirkev, farnosť Vysoké Tatry. Šéfredaktor: Viera Novobilská. Zástupkyňa šéfredaktorky: Monika Macuráková. Redakčná rada: Mgr. Róbert Tokár, Mgr. Alexander Líška, Mgr. Patrik Taraj, Mgr. Stanislav Polomský, Jaroslav Michalko, Peter Dziak. Jazyková úprava: Mgr. Matúš Macurák. Cenzor: Mgr. Róbert Tokár. Tlač: Tlačiareň Kubík Námestovo. Imprimatur: Mons. prof. ThDr. František Tondra, spišský diecézny biskup; BÚ 30. 3. 2003, č. 4/2004. S povolením OU, odbor všeobecnej vnútornej správy v Poprade, reg. č.: 1/203. Adresa redakcie: Rímskokatolícka cirkev, farnosť Vysoké Tatry; Nový Smokovec 113; 062 01 Starý Smokovec. e-mail: ratolesttaty@gmail.com. www.rkctatry.sk Redakcia si vyhradzuje právo výberu a úpravy príspevkov. Náklad: 500 ks. Nepredajné. *Fotografia na obálke: Zuzana Bradáčová.*